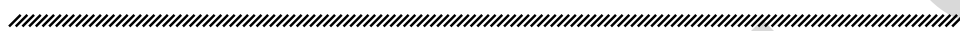

Надія ПОДОЛЯКА,
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент
Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя

Nadiya PODOLYAKA
Ph.D. (Social Communications), Associate Professor
Mykola Gogol Nizhyn State University

https://orcid.org/0000-0002-6136-1665
nadechdasum@gmail.com

ВИДАВНИЦТВО «ЗАХІДНЯ УКРАЇНА»
В ДОКУМЕНТАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ-МУЗЕЮ
ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ

PUBLISHING HOUSE «ZAKHIDNIA UKRAINA» (“WESTERN UKRAINE”) IN
DOCUMENTS OF THE CENTRAL STATE ARCHIVE-MUSEUM
OF LITERATURE AND ART OF UKRAINE

У статті розглянуто питання комплексного аналізу архівних документів Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України з діяльності видавництва «Західня Україна», що сформувалося в Україні у період 1927–1933 рр. Застосовано історичний, історико-біографічний методи, аналіз архівних документів, метод класифікації. Системний підхід дав змогу комплексно висвітлити проблему роботи видавничих структур України ХХ ст. Досвід роботи таких організацій досі не дістав адекватного наукового висвітлення і майже не впроваджений у практику сучасних українських видавництв. Діяльність видавництва «Західня Україна» сприяла національній єдності та культурній соборності українців. Одним із ключових напрямів його роботи став випуск однойменного журналу та альманаху, що популяризували творчість західноукраїнських письменників з усіх куточків світу. Загалом до фонду 579 Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва включено 249 одиниць зберігання. Основним джерелом відомостей про організацію у фонді ЦДАМЛМ України є справи, які містять інструктивно-керівні матеріали, реєстраційні журнали й книги, листування з іншими видавничими організаціями й авторами, матеріали, підготовлені редактором до видання. Найважливішими установчими документами є Статут Спілки революційних письменників «Західня Україна»; Положення про видавництво «Західня Україна»; Положення про редколегію при Спілці «ЗУ»; Правила для авторів. Найбільший масив документів — це підготовлені до публікації твори, зокрема рукописи публіцистичних, прозових і поетичних доробків письменників Західної України. Отже, історіографічна база дослідження суттєво розширює погляд на видавничу справу на етапі становлення радянської влади.

Ключові слова: видавництво «Західня Україна», видавничі справи ХХ ст., архівні фонди, Центральный державний архів-музей літератури і мистецтва України.

The article considers the issue of a comprehensive analysis of archival documents of the Central State Archive-Museum of Literature and Art of Ukraine on the activities of the publishing house «Zakhidnia Ukraina» (“Western Ukraine”), which was formed in Ukraine in the period 1927–1933. Historical, historical-biographical methods, analysis of archival documents, and the classification method are used. The systematic approach allowed for a comprehensive coverage of the problem of the publishing house’s work during the Bolshevik rule. The scientific novelty is due to the lack of research into the activities of publishing structures in Ukraine in the 20th century. The experience of such organizations has not yet received adequate scientific coverage and has almost not been introduced into the practice of modern Ukrainian publishing houses. The activities of the publishing house «Zakhidnia Ukraina» contributed to the national unity and cultural unity

of Ukrainians. One of the key areas of its work was the publication of the magazine and almanac of the same name, which popularized the work of Western Ukrainian writers from all corners of the world. In total, 249 storage units are included in the fund 579 of the Central State Archive-Museum of Literature and Art of Ukraine. The main source of information about the organization in the fund of the Central State Archive-Museum of Literature and Art of Ukraine are files containing instructional and management materials, registration journals and books, correspondence with authors and other publishing organizations, materials prepared by the editor for publication. The most important guiding documents are the Statute of the Union of Revolutionary Writers «Zakhidnia Ukraina» (“Western Ukraine”); Regulations on the publishing house «Zakhidnia Ukraina»; Regulations on the editorial board at the Union «ZU»; Rules for authors. The largest array of documents is works prepared for publication, in particular manuscripts of journalistic, prose and poetic works by writers of Western Ukraine. Thus, the historiographical basis of the study significantly expands the view of publishing at the stage of the formation of Soviet power.

Keywords: publishing house «Zakhidnia Ukraina» (“Western Ukraine”), publishing in the 20th century, archival funds, Central State Archive and Museum of Literature and Art of Ukraine.

© Подоляка Н., 2026

Вступ. Ідея соборності як прагнення об’єднати всі українські землі в межах єдиної держави у середовищі української політичної еліти та громадськості формувалася поступово, утверджуючись як ключовий елемент національної ідеології [1]. Поява Української Народної Республіки (УНР) на східноукраїнських теренах та Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР) в Галичині на тлі розпаду Російської та Австро-Угорської імперій істотно активізувала прагнення до консолідації незалежних українських земель. Однак у 1919 р. процес державного єднання зазнав краху: соборність УНР була зруйнована значною мірою внутрішніми факторами, що спричинило втрату української державності.

Саме в руслі цих ідей національної єдності та культурної соборності українців у 1927 р. постало видавництво «Західня Україна», діяльність якого була спрямована на утвердження спільного духовного та літературного простору західноукраїнських земель. Одним із ключових напрямів його роботи став випуск однойменних журналу та альманаху, на сторінках яких публікувалися художні та публіцистичні твори письменників із різних регіонів Західної України. Таким чином видавничі проекти виконували не лише інформаційно-культурну, а й виразну націєтворчу функцію, сприяючи інтелектуальному зближенню українців, подоланню регіональних меж і формуванню усвідомлення єдності українського культурного простору.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного осмислення ролі видавництва «Західня Україна» як важливого культурно-інтелектуального осередку, що функціонував у контексті формування ідеї національної єдності українців у міжвоєнний період. Видавнича діяльність цього осередку, зокрема випуск творів західноукраїнських письменників

та журналу «Західня Україна», який об’єднував авторів із різних західноукраїнських земель, стала вагомим фактором консолідації українського літературного простору в умовах політичної роз’єднаності та відсутності власного друкованого органу.

Особливої наукової ваги тема набуває у зв’язку з недостатнім рівнем опрацювання архівної спадщини видавництва та обмеженим залученням документів із фондів Центрального державного архіву-музею літератури та мистецтва України (далі — ЦДАМЛМ України) до наукового обігу. Аналіз матеріалів ЦДАМЛМ України дає змогу не лише реконструювати організаційні засади, редакційну політику та зрозуміти позиції авторів видавництва «Західня Україна», а й глибше усвідомити механізми реалізації ідеї культурної соборності в українському видавничому процесі першої половини ХХ ст. У сучасних умовах переосмислення національної пам’яті та посиленої уваги до проблем єдності українського культурного простору звернення до цієї теми є своєчасним і актуальним.

В історіографії питання про внесок видавництва «Західня Україна» у книговидавництво 1920–1930-х років можна виділити такі джерела: 1) енциклопедичні й довідкові видання; 2) архівні джерела (документи літературних організацій та видавництва); 3) оглядові дослідження літературного процесу 1920–1930-х років, праці з історії української преси та журналістики, дослідження, що стосуються особливостей розвитку книговидавничої справи в Україні у 20-х роках ХХ ст.; 4) публікації у періодичних виданнях й онлайн-ресурси.

Довідкову інформацію про видавництво й літературну організацію надають такі ресурси: Вікіпедія [2], Енциклопедія сучасної України [3], Українська літературна енциклопедія [4],

здебільшого посилаючись на звітні матеріали, які публікувалися в самому журналі й містили з-поміж фактів класову оцінку подій того часу.

Деякі джерела вказують на змінену назву як Спілки, так і видавництва («Західна», замість «Західня Україна»), що ускладнює пошук, породжуючи сумніви чи про цю організацію йдеться, чи про її аналог. Логотип із оригінальним написом й відповідну печатку містять як архівні документи, так і титульні сторінки випущених видань. І ця помилка має бути усунена в усіх довідкових джерелах, що припустилися її.

Щодо архівних документів як однієї із форм ділової комунікації видавництва — їх введення в науковий обіг майже не відбулося. Незважаючи на те, що праць із питань розвитку видавництва в Україні у першій половині ХХ ст. вийшло достатньо, більш детально зосередитись на роботі саме цього видавництва дослідникам не вдавалось. Основними завданнями, передбаченими у цій статті, є з'ясування усіх видів документів ЦДАМЛМ України, що комплексно розкривають питання діяльності видавництва «Західня Україна».

Серед праць сучасних науковців, що стосуються особливостей розвитку книговидавничої справи в Україні у 20-х роках ХХ ст., заслуговують на увагу публікації М. Тимошика, С. Кисельова, Т. Оніпко та ін. Проте інформації з досліджуваної теми ми не знайшли.

Мета та завдання дослідження. *Мета* — з'ясувати особливості документної інформації про виробничу і господарську діяльність видавництва. *Завдання:* обґрунтувати теоретико-методологічні засади функціонування видавництва «Західня Україна» в умовах тоталітарної держави на основі архівної документної спадщини; встановити групи документів щодо розглянутого питання; проаналізувати основні документи з фонду ЦДАМЛМ України, що дасть змогу комплексно висвітлити проблему; визначити роль видавництва у популяризації творчості західноукраїнських письменників з усіх куточків світу.

Об'єкт дослідження — досвід роботи видавництва «Західня Україна». **Предмет** — справи фонду ЦДАМЛМ України щодо спадщини видавництва та його внеску в ідеї культурної соборності в українському видавничому процесі першої половини ХХ ст.

Методологія дослідження. Теоретико-методологічною основою дослідження є наукові принципи історизму, об'єктивності, достовірності й комплексності. Було використано методи емпіричного та теоретичного дослідження. Аналітико-синтетичний метод застосовано

для систематичного цілеспрямованого вивчення об'єкта, що дало змогу отримати первинну інформацію у вигляді сукупності емпіричних тверджень про діяльність видавництва. Як загальнонауковий метод використовувався системний підхід, який допоміг комплексно висвітлити проблему роботи видавництва у період більшовицького панування. Також застосовувались методи: описовий, історичний, історико-теоретичний.

Результати та обговорення. Літературно-громадська організація «Західня Україна» виникає у 1925 р. у Києві як секція спілки українських радянських письменників «Плуг». Першим головою організації став громадський діяч, перекладач і письменник Дмитро Загуг. Основним завданням організації визначено популяризацію творчості західноукраїнських письменників з усіх куточків світу.

У самостійне утворення — Спілку революційних письменників «Західня Україна» — секція відокремилася 17 травня 1927 р. У 1930 р. відбувся з'їзд Спілки, на якому було визначено програму й завдання організації. Тоді ж відбувся переїзд до Харкова основної групи. У Києві залишилася так звана «київська група» на чолі з Дмитром Рудиком. Такі ж філії Спілки діяли в різних містах України.

У 1927 р. в Харкові виникло видавництво «Західня Україна», очолюване Василем Атаманюком. І якщо про роботу Спілки інформація з архівних джерел проникала в наукові розвідки, то про видавництво майже не публікувалося. Тому важливим є оприлюднення справ, що зберігаються у фонді 579 ЦДАМЛМ України, які можна умовно поділити на такі групи:

- інструктивно-керівні матеріали (протоколи засідань Правління, протоколи нарад та загальних зборів співробітників, накази, бланки, анкетні відомості, звіти про діяльність, акти перевірки діяльності, угоди з газетно-поштовим сектором Народного комісаріату зв'язку УРСР, торговою організацією «Вукоопкнига», Держвидавом, авторами про розповсюдження літератури та видання творів тощо);
- реєстраційні журнали й книги (головні та касові книги, книги обліку розрахунків з авторами, книги обліку розрахунків з контрагентами, книги обліку видатків та прибутків за видання літератури, книги обліку поточних рахунків);
- матеріали, підготовлені редактором до видання;
- листування.

Загалом до фонду включено 249 одиниць зберігання, що охоплюють хронологічний період з 1927 по 1933 рр.

Найважливішими настановчими документами є Статут Спілки революційних письменників «Західня Україна» [5]; Положення про видавництво «Західня Україна» [6]; Положення про редколегію при Спілці «ЗУ» [7]; Правила для авторів [8].

Статут Спілки революційних письменників «Західня Україна», ухвалений Укрголовлітом, зареєстрований у Київській окрполітосвіті 19 лютого 1927 р. Цей документ є основоположним і містить такі пункти:

1. мета організації («об'єднувати революційні письменницькі сили Західної України, де б вони не були, для літературно-громадської роботи»);
2. діяльність Спілки (загалом 10 пунктів, найголовнішим з яких є видавати й розповсюджувати літературу під маркою «Західня Україна» й організувати різні публічні виступи, лекції, вечори, дискусії);
3. правове становище Спілки (про назву, місцеперебування і права членів);
4. склад Спілки;
5. керування Спілкою (про загальні збори);
6. центральний комітет Спілки;
7. ревізійна комісія;
8. кошти Спілки;
9. ліквідація Спілки.

Змінити Статут можна було лише волевиявленням більшості членів на загальних зборах Спілки.

Про видавництво у Статуті безпосередньо не сказано. Дату заснування можна лише визначити з документа про призначення директором видавництва Василя Атаманюка на підставі постанови зборів від 24 січня 1927 р. [9].

У Положенні про видавництво «Західня Україна» зазначені: мета створення («реалізувати видавничі завдання, згідно зі Статутом Спілки»); керівництво та його призначення; основні завдання (складати план роботи, здійснювати видання книжок і періодики, вести листування з установами, друкарнями, книгарнями, авторами, складати угоди з авторами, вести звітність, займатися розсилкою видань, своєчасно видавати і поширювати видання). Ці положення затверджені на засіданні правління 03 квітня 1928 р.

Положення про редколегію при Спілці «ЗУ» визначало основні напрями роботи: «1. Редколегія є органом Спілки, що оформлює її літературну працю, контракуючи свою роботу

з Управою. 2. Редколегія обирає з-поміж себе Голову й секретаря та рекомендує кандидата на зав. видавництвом. Редколегія: 1) переглядає попередній план видавництва; 2) оцінює художні твори й матеріали для періодичних видань Спілки; 3) ухвалює всі твори, що виходять друком від імені Спілки; 4) веде протокол своїх засідань й копії протоколів передає Управі Спілки».

До складу редакційної колегії увійшли: Дмитро Юрійович Загул, Василь Іванович Атаманюк, Михайло Кирович Козоріс та Мелентій Омелянович Кічура.

Як зазначено у Звіті, робота редакційної колегії передбачала: «1) розгляд всього матеріалу, що надходив до видавництва, 2) керування студійною роботою; 3) редагування творів перед колективними виступами усними, так і в журналах; 4) редколегія встановила розцінку, гонорар, давала консультації і т. д. За працю свою деколи брали платню в розмірі 5 карб. від друкованого аркуша. Багато труднощів було із збиранням матеріалу та багато роботи було над мовою» [10].

Наступним важливим документом є Правила для авторів. Вони містять 12 пунктів, що визначають за видавництвом «виключне право передавати й перевидати свою роботу і використовувати її для випуску відбитків без окремої за це плати»; суми авторських гонорарів («за кожен 1.000 примірників 50 % того, що приходить на 1.000 основного тиражу»); терміни подачі матеріалів, обсяг друкованих аркушів, редакторські правки, комплектність, правописні норми, перевірені фактичні дані, вживання термінології («технічні терміни, чужі слова, власні імена, речення і тексти, особливо подані чужою транскрипцією повинні бути старанно перевірені й чітко написані»), джерела (за необхідності). Отже, цей документ унормовував правила подачі авторських екземплярів і був важливим аргументом для редакторів у роботі з авторами.

У протоколах зборів Спілки революційних письменників «Західня Україна» натрапляємо на: поіменні списки членів Спілки за різні роки із зазначенням соціального походження, партійної приналежності, літературного стажу [11]; списки членів правління Спілки із зазначенням, зокрема, року народження, освіти, місця роботи у період до 1917 і після 1917 р., а також з вказівкою адреси проживання [12]. Така інформація може стати у пригоді при написанні біографічних довідок про авторів, відновленні маловідомих імен та доль письменників «загубленого покоління».

Видавничі плани є важливою часткою роботи видавництва. Саме з них можна дізнатися про видавничий портфель, авторів, запланований тираж видань [13]. Промфінплан має в структурі не лише кількісні показники, а й пояснювальну записку, у якій детально розписано обсяги роботи, норми оплати робіт. Тут же міститься інформація про передплатників, серед яких визначено країни: Чехословаччина, Німеччина, Франція, Бельгія, Люксембург, Японія, США, Канада, Аргентина, Бразилія, Уругвай, Куба, Австралія, Югославія [14]. Варто згадати, що з 1930 р. Спілка революційних письменників «Західня Україна» була прийнята в Міжнародне об'єднання революційних письменників (МОПР), а її члени вели постійне листування із представниками із-закордоння.

Протягом існування видавництва було видано: «Вибрані оповідання» О. Маковей, «Холмщина» Ф. Малицького; «Підземна Галичина», «Карпатська ніч», «В бур'янах» М. Ірчана; «Вибір німецьких балад» Д. Загула; «Село горить» В. Олексюка; «Хлопські гаразди» П. Козланюка; «Семен Хрущ» К. Макушинського; зшитки журналу «Західня Україна»; низку творів С. Цвейга тощо.

Іншу групу документів становить службове листування з підприємствами, установами й організаціями, які співпрацювали із видавництвом; листування між авторами та членами Спілки; листування з посадовими особами. Тут зберігаються оригінальні листи з підписами та почерком М. Ірчана, Д. Загула, М. Гірняка, інших членів Спілки.

Особливо цікавими виявляються листи між членами Спілки та авторами. Вони не лише виявляють політичну позицію авторів, а й погляд на розвиток літератури та літературної критики в новозбудованій державі. До прикладу, лист В. Олексюка, автора повісті «Село горить», до М. Гірняка від 31 січня 1932 р.: «Ти пишеш, що тепер не прийнято друкувати сатири. Дивно. Це ваша дипломатична відговорка і не більше. Проти ворога всі засоби добрі раз вони його нищать» [15]. У багатьох листах простежується повсякденне життя, стиль мовлення автора, ознаки епохи, в яку відбувалися важливі події.

Більшість службових листів оформлювалося на машинописних або рукописних аркушах, іноді на бланках з указаною адресою, зокрема англійською мовою. Розглядаючи листування з авторами, можна скласти певне уявлення про те, які питання ставили автори та представники різних організацій до членів Спілки.

Листування з іншими видавничими організаціями включає документи, які надсилалися до Комітету в справах друку, Держвидав

України. Такі листи головним чином містили запити про необхідний папір для друку, проблеми у розповсюдженні видань та питання передплати на журнал.

Окрему групу становлять реєстраційні журнали й книги (головна книга, книги обліку розрахунків з авторами, книги обліку виданої літератури), журнали вхідних і вихідних документів [16]. Книга обліку видатків та прибутків дає змогу відстежити як репертуар видавництва, так і грошові обіги. З документів можемо з'ясувати, з якими авторами та митцями співпрацювало видавництво. Тут знаходимо прізвища художників В. Касіяна, О. Рубанова, Я. Струхманчука, М. Козіка, М. Панасюка, авторів передмов Р. Заклинського, О. Бургардта, перекладачів В. Бобинського, М. Козоріса та ін. Відповідно є відомості про те, хто здійснював коректуру (В. Атаманюк, С. Ткачівський), літературне редагування (Дроб'язко).

Щоб зрозуміти глибше, які господарські проблеми постали перед членами Спілки, потрібно звернутися до справи проти колишнього орендаря будинку видавництва. Причину націоналізації приміщення можна знайти між архівними рядками [17].

Архів зберігає також коректурні відбитки з окремих випусків ілюстрованого літературно-мистецького та громадсько-політичного журналу «Західня Україна» з помітками чорнилами на полях, що дає змогу оцінити якість роботи коректора, його знання особливостей мови не лише української, а й інших мов світу [18].

Літературно-мистецький і громадсько-політичний ілюстрований журнал «Західня Україна» видавали як орган літературної організації «Західня Україна» від 1927 р. у Києві щороку та 1930–1933 рр. — у Харкові щомісяця. У ньому друкувалися художні твори І. Франка, О. Кобилянської, В. Стефаніка, В. Сосюри, Я. Галана, багатьох членів Спілки революційних письменників, а також твори письменників Чехо-Словаччини, США, інших країн світу.

Найбільший масив документів — це підготовлені до публікації видання. Рукописи публіцистичних, прозових і поетичних творів В. Сосюри, М. Ірчана, В. Бобинського, Є. Адельгейма, О. Гаврилюка, М. Гаска, Л. Дмитерка, В. Гжицького, П. Козланюка, І. Крушельницького, Ф. Малицького, М. Тарновського, М. Марфієвича, А. Турчинської та ін., а також нестворених авторів (під псевдонімами).

Деякі добірки документів варто було б опублікувати окремими матеріалами. Зокрема, йдеться про збірку народних пісень «Буковинська пісня в записах 80-х — 90-х рр. XIX ст.». Це

рукописні аркуші записів пісень з передмовою І. Сікало «До історії збирання буковинської пісні» [19]. Незважаючи на те, що вже багато проведено наукових симпозиумів з проблем тодішнього побутування і функціонування народних творів, вибрано чимало текстів автентичної народнопоетичної творчості у західноукраїнському регіоні, тексти, збережені в ЦДАМЛМ України є ще однією можливістю оцінити життєвість і силу народнописенних традицій.

Чималий інтерес можуть викликати машинописні аркуші з оповідання М. Козоріса «Голод». Історія дівчинки Марусі, мама якої вмерла від голоду, тікаючи з рідного села у пошуках кращого життя [20].

Вже на початку 30-х років ХХ ст. в організації виникло чимало проблем, як господарських, так і в питаннях випуску якісних літературних творів. В одному з листів зазначалося: «Журнал наш стоїть перед серйозною загрозою. Матеріал у нас випадковий і (коли не рахувати поезій) майже не наших членів. Особливо найслабше стоїть справа з прозою. Нічого з нової прози, творчості наших членів, не друкується» [21].

Протягом 1933 р. було заарештовано більшість членів Спілки: М. Ірчана, Д. Загула, М. Кічуру, Д. Рудика, М. Козоріса, І. Ткачука, Я. Струхманчука, М. Марфієвича, Л. Дмитерка, А. Турчинську, Ф. Малицького, М. Гаска, В. Гжицького. Спілка революційних письменників «Західня Україна» й видавництво припинили свою діяльність.

Висновки та перспективи дослідження. Аналіз архівних документів як однієї з форм ділової комунікації дає змогу наукового висвітлення функціонування видавництва. У результаті дослідження виявлено основні категорії документів, що сприяли розкриттю теми: справи, які містять інструктивно-керівні матеріали, реєстраційні журнали й книги, листування з іншими видавничими організаціями та авторами, матеріали, підготовлені редактором до видання. Усі ці документи потребують ґрунтовного наукового опрацювання. Деякі з них варті окремого перевидання, а деякі можуть сприяти у відновленні маловідомих імен та доль письменників «загубленого покоління».

Документи ЦДАМЛМ України дають змогу не лише заповнити білі плями, а й збагатити новими фрагментами науку про соціальні комунікації і видавничу справу.

Список використаних джерел

1. Гай-Нижник П. П. Ідея Соборності й українське державотворення (1918–1919 рр.). *Гілея. Науковий вісник. Серія: Історичні науки*. 2014. Вип. 91 (№ 12). С. 25–37.

2. Західня Україна (літературна організація). URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Західня_Україна_\(літературна_організація\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Західня_Україна_(літературна_організація))

3. Західня Україна. *Енциклопедія Сучасної України*. URL: <https://esu.com.ua/article-16411>

4. Бурбела В. А. Західна Україна. *Українська Літературна Енциклопедія*. URL: <http://litopys.org.ua/ulencycl/ule54.htm>

5. ЦДАМЛМ України. Статут Спілки революційних письменників «Західня Україна». Ф. 579. Оп. 1. Спр. 1. Арк. 282–292.

6. ЦДАМЛМ України. Положення про видавництво «Західня Україна». Ф. 579. Оп. 1. Спр. 1. Арк. 222, 227, 232.

7. ЦДАМЛМ України. Положення про редколегію при Спілці «ЗУ». Ф. 579. Оп. 1. Спр. 1. Арк. 221.

8. ЦДАМЛМ України. Правила для авторів. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 20. Арк. 70.

9. ЦДАМЛМ України. Протокол засідання ЦК Спілки «Західня Україна» дня 24 січня 1927 р. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 1. Арк. 18.

10. ЦДАМЛМ України. Звіт видавництва та редколегії на I Пленарному засіданні З'їзду. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 1. Арк. 147–148.

11. ЦДАМЛМ України. Списки членів Спілки. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 1. Арк. 34.

12. ЦДАМЛМ України. Списки членів Правління Спілки. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 1. Арк. 53.

13. ЦДАМЛМ України. Видавничий план. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 1. Арк. 54–55, 68.

14. ЦДАМЛМ України. Промфінплани на 1929–1934 роки. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 8. 137 од. зб.

15. ЦДАМЛМ України. Листування з авторами та передплатниками про видання творів, підписку на журнал «Західня Україна». Ф. 579. Оп. 1. Спр. 23. Арк. 1.

16. ЦДАМЛМ України. Книги обліку розрахунків з авторами, книги обліку виданої літератури, журнали вхідних і вихідних документів. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 8–19.

17. ЦДАМЛМ України. Судова справа проти колишнього орендатора будинку видавництва. Списки мешканців будинку. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 2, 141 од. зб.

18. ЦДАМЛМ України. «Західня Україна». Ілюстрований літературно-мистецький та громадсько-політичний зшиток. № 2–3. Друк. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 5, 24 од. зб.

19. ЦДАМЛМ України. «Буковинська пісня в записях 80-х — 90-х рр. XIX ст.» Збірка народних пісень. Передмова і впорядкування Сікало І. Козоріс М. «То був злодій», «У містечко», «Ти мене, сину, покинув», «Віче». [Оповідання]. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 56, 77 од. зб.

20. ЦДАМЛМ України. Козоріс М. «Голод». [Оповідання]. Ф. 579. Оп. 1. Спр. 130, 4 од. зб.

21. ЦДАМЛМ України. Товариський лист. Ч. 3. Ф. 579, Оп. 1, Спр. 23, Арк. 131.

References

Burbela, V. A. (1999). *Zakhidna Ukraina. Ukrainka literaturna entsyklopediia*. [in Ukrainian]. <http://litopys.org.ua/ulencycl/ule54.htm>

Hai-Nyzhnyk, P. P. (2014). Ideia Sobornosti y ukrainske derzhavotvorennia [The Idea of Unification and Construction of Ukrainian Statehood (1918–1919)]. *Hileya: naukovyy visnyk*, Ser. *Istorychni nauky*, Vyp. 91(№ 12), 25–37 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. «Bukovynska pisnia v zapysakh 80-kh — 90-kh rr. XIX st.» Zbirka narodnykh pisen. Peredmovi i vporyadkuvannia Sikalo I. Kozoris M. «To buv zlodii», «U mistechko», «Ty mene, synu, pokynuv», «Viche». [Opovidannia]. F. 579, op.1, spr. 56, 77 od. zb. [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. «Zakhidna Ukraina». Iliustrovanyi literaturno-mystetskyi ta hromadsko-politychnyi zshytok, № 2–3, Druk. F. 579, op. 1, spr. 5, 24 od. zb. [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Knyhy obliku rozrakhunkiv z avtoramy, knyhy obliku vydanoyi literatury, zhurnaly vkhidnykh i vykhidnykh dokumentiv. F. 579, op. 1, spr. 8–19 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Kozoris M. «Holod». [Opovidannia]. F. 579, op. 1, spr. 130, 4 od. zb. [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Lystuvannia z avtoramy ta przedplatnykamy pro vydannia tvoriv, pidpysku na zhurnal «Zakhidna Ukraina». F. 579, op. 1, spr. 23, ark. 1 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Polozhennia pro redkolehiiu pry Spiltsi «ZU». F. 579, op. 1, spr. 1, ark. 221 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Polozhennia pro vydavnytstvo «Zakhidna Ukraina». F. 579, op. 1, spr. 1, ark. 222, 227, 232 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Pravyła dlia avtoriv. F. 579, op. 1, spr. 20, ark. 70 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Promfinplany na 1929–1934 roky. F. 579, op. 1, spr. 8, 137 od. zb. [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Protokol zasidannia TsK Spilky «Zakhidna Ukraina» dnia 24 sichnia 1927 r. F. 579, op. 1, spr. 1, ark. 18 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Spysky chleniv Pravlinnia Spilky. F. 579, op. 1, spr. 1, ark. 53 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Spysky chleniv Spilky. F. 579, op. 1, spr. 1, ark. 34 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Statut Spilky revoliutsiinykh pismennykiv «Zakhidna Ukraina». F. 579, op. 1, spr. 1, ark. 282–292 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Sudova sprava proty kolyshnioho orendatora budynku vydavnytstva. Spysky meshkantsiv budynku. F. 579, op.1, spr. 2, 141 od. zb. [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Tovaryskyi lyst. Ch. 3. F. 579, op.1, spr. 23, ark. 131 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Vydavnychy plan. F. 579, op. 1, spr. 1, ark. 54–55; 68 [in Ukrainian].

TsDAMLM Ukrainy. Zvit vydavnytstva ta redkolehii na I Plenarnomu zasidanni Ziizdu. F. 579, op. 1, spr. 1, ark.147–148 [in Ukrainian].

Zakhidnia Ukraina (literaturna orhanizatsiia). [in Ukrainian].

[https://uk.wikipedia.org/wiki/Західня_Україна_\(літературна_організація\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Західня_Україна_(літературна_організація))

Zakhidnia Ukraina. Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy. [in Ukrainian].

<https://esu.com.ua/article-16411>

Стаття надійшла до редакції: 20.02.2026.